

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky ThLic. Mgr. Jaroslav Lorman, Th.D.

Autor/autorka práce: Miroslav Vaněk
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Ideál lidského těla a jeho obraz v médiích
Vedoucí práce: PhDr. Libor Ovečka, Th.D.
Rozsah práce: 38 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☐	☐	☒	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☐	☒
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☒
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☐	☒

Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☐	☒
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☐	☒
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá ji	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☐	☒
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Bakalářská práce s názvem 'Ideál lidského těla a jeho obraz v médiích' se dotýká velmi aktuálního a závažného tématu (mediálního) obrazu lidského těla a problematiky jeho přijetí mravním aktérem. Naneštěstí musí oponent připomenout, že práce vykazuje řadu závažných nedostatků

- po stránce formální: diplomand neudává odkazy citací, které v práci uvádí (ss. 6, 9, 10, 15, 25, 26...; odkud pochází celá kapitola 2.1.1 a 2.1.2? jaký je původ grafu a tabulky na ss. 33 a 34); práce obsahuje velké množství gramatických chyb (interpunkce, velká písmena).

- po stránce metodické: použitá literatura je nedostatečná pro dobré zvládnutí tématu (pouze 2 relevantní tituly od jediné autorky, jinak slovníková hesla, přehledové příručky a internetové zdroje nezhodnocené kvality; schází biblisticky relevantní literatura, což je významná slabina vzhledem k cíli práce: 'určitý přehled toho, jak se na lidské tělo dívá Písmo svaté a křesťanská morálka a porovnání zjištěného se současnou mediální praxí' (s. 5).

Diplomand navíc už v úvodu předjímá závěry: západní civilizace zachází za obecně přijatelné hranice, tělo neznamena nic jiného, než... (s. 5). Autorovo pojetí těla je navíc silně redukováno na stránku tělesné krásy.

Jakkoliv se autor ohrazuje proti dualistické tradici, kladoucí duši do protikladu k tělu, sám zůstává jejím zajatcem (s. 6).

Výzkum stávající mediální situace, který je avizován v úvodu a v cíli práce, není původní, nýbrž se zakládá na jednom sekundárním zdroji (jsou uvedené tabulky od Miškocové?). Pro účely předložené bakalářské práce navíc nejsou náležitě 'vytěženy'.

Celkově práce působí velmi zběžným a povrchním dojmem. Rozhorlení autora je pochopitelné, je velká škoda, že své téma autor neuchopil a nezpracoval. V práci se vyskytuje řada klišé, které autor nikterak kriticky nezhodnocuje. Z tohoto důvodu se oponent domnívá, že by práce měla být zásadně přepracována a nedoporučuje ji proto k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- Patří autorovo tvrzení, že „tělo člověka je fascinujícím výtvořem, který funguje podle jasně daných pravidel, má své potřeby a funkce, je často ovládan pudy a prostředím, ve kterém se nachází, je křehké a náchylné k nemocím, ale co lze lidským tělem dokázat, nemůže nikdo předpovědět ani odhadnout.“ (7) skutečně do kapitoly „Jak vidí lidské tělo Písmo svaté“?

-Co se myslí tvrzením, že v „evangeliích je popsán hlavně vztah Ježíše Krista k tělesnosti a k procesům, které s lidským tělem přímo souvisejí jako např. hlad, nemoci, únava a smrt, ale také hříšnost, slabost, strach či podobné věci související se životem člověka“ (14)?

Závěr biblického poselství: „člověk je komplexní bytost, která se ve světě zodpovídá Bohu. Pro jeho plnohodnotnou existenci na světě před Bohem musí využívat všech jeho darů, ve své tělesnosti musí být sebevědomý, svobodný a samostatný, jinak by se nemohl vůči Bohu vymezovat, ať už kladně či záporně.“ (18) Oponent se domnívá, že toto resumé neodporuje současnému mediálnímu obrazu těla, jde však o rozsah užitých pojmů – o to se v celé práci jedná.

Lze obhájit tvrzení, že 've starověkém Řecku byli obdivováni a oslavováni atleticky vypracovaní muži' vzhledem k helenistickému umění? Nakolik bylo řecké sochařství klasické doby realistické?

Ze skutečnosti, že tělo je pro člověka „největším darem od Boha Otce“ (19 – ačkoliv jej autor nazývá na jiném místě břemenem – 6), vyvozuje autor povinnost o své tělo pečovat.

Podpurným argumentem je, že dlouhý život je v Písmu svatém pokládán za požehnání (19). Jaká je síla tohoto argumentu i vzhledem k poměrně krátkému pozemskému životu Ježíše Krista?

Nakolik se povinnost člověka pečovat o zdraví, hygienu a tělo zakládá na události vtělení? Nakolik se jedná o obecně lidskou potřebu vyplývající např. z přirozených náklonností či pudů člověka? Má tato péče nějakou hranici?

Autor nezahlíží problematičnost mravních nároků, které klade, např. skutečnost, že regulace zdravotnictví západních států je plodem silného etatismu raného novověku, kdy se jednalo především o přísun dostatečně schopných těl pro potřeby státu. Peschkeho připomenutí důležitosti zdraví duše a ducha je silně dualistické a nebere v potaz reciprocitu mezi fyzickým a duševním zdravím. Co se myslí zdravím ducha?

Kapitoly o výživě působí silně samoúčelně. Jíst a pít jen natolik, aby „člověk měl dostatek energie na práci a každodenní povinnosti“ (20) jednak skrytě sugeruje představu Boha feudála, kterému je cizí potěšení a radost jeho poddaných, jednak je jasná nedostižná hranice tohoto ideálu, o čemž svědčí asketická tradice: „co je to dost?“, tak stojí otázka. Už reflexe Ježíšovy činnosti, kdy jedl a pil s hříšníky a nevěstkami ukazují, že jídlo je víc, než jen načerpání energie – především společenství a vyjádření sounáležitosti!

Kapitoly o oblečení a bydlení, o odpočinku a sportu vyvolávají v oponentovi otázky, kde je problém. Autor práce se vyhýbá jakémukoliv zdání problému a jen opakuje po staletí známá klišé.

Není možné v mediálních kampaních nalézt ještě další typ 'ženy', např. žena-objekt násilí? (s. 25) Jaká je hodnota citovaného internetového zdroje?

Jsou nějaké rozumné důvody, proč se užívá pojem 'ideál krásy', který podle autora 'hraničí s absurditou'? (s. 36)

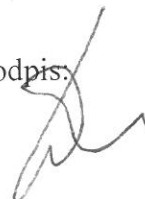
Doporučení práce k obhajobě

nedoporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 23.VIII.2010

Podpis:

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized, illegible name.